

Omgevings effectrapport Ontwerp-Omgevingsvisie gemeente Voorne aan Zee

Gemeente Voorne aan Zee

31 mei 2024 - Public

Contactpersoon

ARCADIS NEDERLAND B.V.

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel van het Omgevingseffectrapport	4
1.3	Opbouw van het rapport	4
2	Beoordelingsmethodiek	5
3	Beoordeling	6
3.1	Passend wonen voor iedereen in Voorne aan Zee	6
3.2	Sociaal en leefbaar Voorne aan Zee	6
3.3	Gezond en veilig Voorne aan Zee	7
3.4	Natuurlijk Voorne aan Zee	8
3.5	Duurzaam en klimaatbestendig Voorne aan Zee	10
3.6	Cultureel en beleefbaar Voorne aan Zee	13
3.7	Recreatief en toeristisch Voorne aan Zee	13
3.8	Ondernemend Voorne aan Zee	13
3.9	Bereikbaar Voorne aan Zee	15
4	Samenvatting en conclusies	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Omgevingswet trad op 1 januari 2024 in werking. Deze bundelt 26 losse wetten op het terrein van bouwen, wonen, natuur, water en milieu in één wet met als doel om de inrichting van de leefomgeving meer in samenhang vorm te geven. Er is binnen de Omgevingswet meer ruimte voor lokaal maatwerk en snelle besluitvorming, waarbij één van de doelen ook is om burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties meer te laten participeren in de inrichting van de leefomgeving.

De Omgevingswet verplicht iedere gemeente tot het opstellen van een Omgevingsvisie, waarin een integrale doorkijk naar toekomstige, lange termijn opgaven op verschillende beleidsvelden wordt geschetst: ruimte, energie, water, milieu, natuur en landschap zijn hier voorbeelden van. Een Omgevingsvisie komt in de plaats van structuurvisies, verkeers- en vervoersplannen, milieubeleidsplannen en (delen van) de natuurvisie en richt zich op de gehele fysieke leefomgeving. In de Omgevingsvisie legt de gemeente vast welke opgaven zij voor zichzelf ziet, welke ambities hieraan gekoppeld worden, en hoe de vastgestelde beleidsdoelen gehaald gaan worden.

De gemeente Voorne aan Zee is bezig om een Omgevingsvisie op te stellen. Momenteel ligt er een ontwerp-Omgevingsvisie die aan de hand van dit Omgevingseffectrapport wordt uitgewerkt tot een uiteindelijke Omgevingsvisie. Het Omgevingseffectrapport brengt in beeld in hoeverre de ambities van de gemeente Voorne aan Zee realiseerbaar zijn en wat de effecten van het beleid in de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving zijn. Voorliggende Omgevingseffectrapport is het product van de plan-mer-procedure en levert informatie op die van belang is voor de besluitvorming over de Omgevingsvisie.

Dit Omgevingseffectrapport is opgesteld aan de hand van de concept ontwerp-Omgevingsvisie, dato Q1 2024. In de rest van voorliggend rapport wordt gesproken over de ontwerp-Omgevingsvisie.

1.2 Doel van het Omgevingseffectrapport

Een Omgevingseffectrapportage is een instrument dat al decennialang gebruikt wordt als hulpmiddel voor de besluitvorming voor plannen en projecten bij de (her)inrichting van de fysieke leefomgeving. Een planMER brengt in beeld welke milieugevolgen een plan gaat hebben voordat er een besluit over genomen is om op die wijze het milieubelang volwaardig mee te laten wegen in de besluitvorming over dat plan. Voor een Omgevingsvisie wordt een planMER veelal een Omgevingseffectrapport genoemd. Een Omgevingseffectrapport heeft een bredere insteek en beschrijft, naast de gevolgen voor de leefomgeving, ook het doelbereik van maatregelen voor opgaven die van oudsher geen onderdeel zijn van de mer-procedure zoals energie, de woonopgave en klimaatadaptatie. Het doel van de beoordelingen in voorliggend Omgevingseffectrapport is om de ontwerp-Omgevingsvisie bij te sturen tot een complete definitieve-Omgevingsvisie.

1.3 Opbouw van het rapport

Het Omgevingseffectrapport bestaat uit 4 hoofdstukken. In hoofdstuk 1, de inleiding, staat de context van het Omgevingseffectrapport en de Omgevingsvisie. In hoofdstuk 2, de beoordelingsmethodiek, wordt beschreven hoe de beoordeling in dit Omgevingseffectrapport is uitgevoerd. In hoofdstuk 3, de beoordeling, wordt de beoordeling per thema beschreven. In hoofdstuk 4, conclusies en aanbevelingen, staan de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het Omgevingseffectrapport.

2 Beoordelingsmethodiek

De Foto van de Leefomgeving, die anno 2023 is opgeleverd, vormt het referentiepunt voor de beoordeling in dit Omgevingseffectrapport. In de Foto van de Leefomgeving wordt voor ieder thema, dat terugkomt in de Omgevingsvisie, op basis van beschikbare informatie (zowel kwantitatief als kwalitatief) en expert judgement de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen voor de gemeente Voorne aan Zee beschreven. Hierbij is ook beoordeeld in welke mate anno 2023 de ruimtelijke opgaven voldoen aan de gestelde ambitie. Hieruit zijn belangrijke opgaven, aandachtspunten, kansen of risico's voor de gemeente Voorne aan Zee gekomen. Deze worden de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving genoemd, omdat deze als bouwstenen richting geven aan de Omgevingsvisie.

In dit Omgevingseffectrapport wordt de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst. Dit betekent dat de ontwerp-Omgevingsvisie is afgezet tegen de bouwstenen van de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving. Hierbij is per thema beoordeeld in hoeverre de bouwstenen zijn opgenomen in de ontwerp-Omgevingsvisie en in hoeverre de gestelde ambities en/of beleid realistisch, haalbaar en/of uitvoerbaar zijn. Deze beoordeling is uitgevoerd door middel van expert judgement en dient als input voor de definitieve Omgevingsvisie van Voorne aan Zee.

3 Beoordeling

In de Omgevingsvisie heeft de gemeente Voorne aan Zee 9 thema's benoemd. Deze thema's zijn uitgangspunten die in de definitieve Omgevingsvisie verder worden vormgegeven. De 9 thema's waaraan wordt getoetst zijn:

1. Passend wonen voor iedereen in Voorne aan Zee
2. Sociaal en leefbaar Voorne aan Zee
3. Gezond en veilig Voorne aan Zee
4. Natuurlijk Voorne aan Zee
5. Duurzaam en klimaatbestendig Voorne aan Zee
6. Cultureel en beleefbaar Voorne aan Zee
7. Recreatief en toeristisch Voorne aan Zee
8. Ondernemend Voorne aan Zee
9. Bereikbaar Voorne aan Zee

3.1 Passend wonen voor iedereen in Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Passend wonen voor iedereen* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving.

De gemeente Voorne aan Zee heeft verschillende ambities om ervoor te zorgen dat iedereen in de gemeente passend kan wonen. Er is een woningbouwopgave om te zorgen voor een evenwichtige bevolkingsopbouw en het is belangrijk dat er een geschikte woning of passende huisvesting is voor elke levensfase en voor alle specifieke doelgroepen. In de Omgevingsvisie is er vooral aandacht voor het realiseren van voldoende levensloopbestendige woonvormen voor ouderen, eventueel met zorg. Dit speelt in op de vergrijzing in de gemeente en de hoge zorgvraag. Met de realisatie van levensloopbestendige woonvormen bij elkaar, in bijvoorbeeld de vorm van een 'knarrenhofje' kan de zorg voor ouderen efficiënter geregeld worden en wordt de doorstroom op de woningmarkt gestimuleerd. Hierdoor hebben starters en jonge gezinnen meer mogelijkheden om een geschikte woning in de gemeente te vinden. Een aanvulling in de Omgevingsvisie kan de realisatie van flexwoningen in de regio Rotterdam zijn. Hierdoor kan de druk op de huizenmarkt worden opgevangen. Op deze maatregel wordt hier niet ingegaan.

Voor een passende huisvesting van specifieke doelgroepen noemt de Omgevingsvisie kort arbeidsmigranten, spoedzoekers, vluchtelingen en daklozen als doelgroep. Er wordt niet beschreven hoe en waar deze passende huisvesting moet komen of hoeveel passende huisvesting nodig is. Nu wonen arbeidsmigranten vaak permanent in vakantieparken en de behoefte aan goede huisvesting hiervoor wordt niet benoemd. In de Omgevingsvisie wordt alleen gesteld dat er de komende tijd een beleidsplan opgesteld gaat worden. Het advies is om bovenstaande hierin verder uit te werken.

Verder stellen de bouwstenen dat inbreiding en uitbreiding weloverwogen plaats moet vinden met oog voor behoud van de leefbaarheid en stedelijk groen. Groen, spelen, ontmoetingen en beweging moeten een belangrijke randvoorwaarde voor de woningbouw zijn en de woningbouw dient integraal te worden meegenomen in andere beleidsvelden. De Omgevingsvisie gaat goed en gedetailleerd in op nieuwbouwprojecten waarbij rekening gehouden moet worden met de parkeerbalans, ruimtelijke uitstraling, beeldkwaliteit, betaalbaarheid en de noodzaak om klimaat adaptief en natuur inclusief te bouwen. Als aanvulling hierop wordt geadviseerd om ook aandacht te besteden aan het (behouden van het) huidige groen en de leefbaarheid. De integrale aanpak wordt vooral beschreven in relatie tot economische groei, waarbij het spelen, ontmoeten en bewegen meer aandacht kunnen krijgen.

3.2 Sociaal en leefbaar Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Sociaal en leefbaar* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving.

Voor dit thema legt de gemeente Voorne aan Zee de koppeling tussen het fysieke domein en het sociale domein, omdat het fysieke domein kan bijdragen aan sociale opgaven. Denk hierbij aan het realiseren van een inclusieve samenleving, de gevolgen van vergrijzing en ontgroening en de hieraan gerelateerde veranderende vraag naar woningen, voorzieningen en ruimtes. De Omgevingsvisie gaat vooral in op het verbeteren van (de toegankelijkheid van) ontmoetingsplekken en de openbare ruimte, en kijkt naar een passend pakket aan maatschappelijke

voorzieningen per dorp en wijk. Er is aandacht om elke voorziening op de juiste plek te realiseren. Dit kan door spreiden zodat de voorzieningen op korte afstand beschikbaar zijn of via clusters om een levendige plek te creëren en faciliteiten te combineren. Daarnaast wordt ingezet op kruisbestuiving tussen verschillende faciliteiten en functies, via meervoudig ruimtegebruik of multifunctionele accommodaties. De Omgevingsvisie beschrijft het realiseren van voorzieningen voor sport, cultuur en verenigingen en is er aandacht voor realiseren van buurthuizen, huiskamers of koffiehoecken. Deze voorzieningen moeten voor iedereen toegankelijk en bereikbaar worden gemaakt. Het gaat hierbij zowel om de locatie van de voorziening ten opzichte van de doelgroep, als de bereikbaarheid (infrastructuur en o.a. OV) en de toegankelijkheid, bijvoorbeeld voor rolstoelen. Hiermee moeten de faciliteiten een functie krijgen voor ontmoetingen en levensonderhoud. De Omgevingsvisie gaat hierbij minder in op het behouden van de leefbaarheid en reeds bestaand groen en gaat niet specifiek in op de wandel- en fietsinfrastructuur, er wordt alleen benoemd dat de voorzieningen bereikbaar moeten zijn.

3.3 Gezond en veilig Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Gezondheid en veiligheid* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in gezondheid, veiligheid, luchtkwaliteit, geur en geluidsoverlast, omdat deze thema's worden benoemd in de Foto van de Leefomgeving. De ontwerp-Omgevingsvisie heeft daarnaast ook aandacht voor de thema's trilling, straling, licht, en bedrijven en milieuzonering.

Gezondheid

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om een gezonde leefomgeving te creëren, dit is een aantrekkelijke, (bloemrijke) groene openbare ruimte die bijdraagt aan sport en beweging, spelen en ontdekken, en ontmoeting en meedoen. Vanuit de bouwstenen wordt hierin vooral getoetst op het creëren van een rookvrije omgeving en -generatie, het effect van hoogspanningslijnen, de bereikbaarheid van de leefbare ruimte, en de gezondheid per kern. Hiervan gaat de Omgevingsvisie vooral in op het creëren van een rookvrije omgeving en -generatie, het creëren van een gezonde leef- en voedselomgeving, en het effect van hoogspanningslijnen. De Omgevingsvisie benoemt roken als de meest ziekmakende factor. Daarom stelt de Omgevingsvisie, in lijn met het Nationaal Preventieakkoord, dat eind 2025 sportlocaties, speeltuinen, zwembaden en kinderboerderijen in het buitengebied rookvrij moeten zijn. Dit zorgt er mede voor dat kinderen in een rookvrije omgeving opgroeien en dat er in 2040 een rookvrije generatie is.

Verder gaat de Omgevingsvisie in op de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk en de toename van woningen in de omgeving van dit netwerk en de daarbij aanwezige magneetvelden. Het gaat hierbij om bovengrondse hoogspanningslijnen, transformatorhuisjes, buurtbatterijen, hoogspanningsstations en ondergrondse kabels. De ambitie is om kwetsbare groepen (ouderen en kinderen tot 15 jaar) niet langdurig in aanraking te laten komen met magneetvelden die jaargemiddeld sterker zijn dan 0,4 microtesla. Hiervoor beschrijft de Omgevingsvisie om bij het creëren van gebouwen en faciliteiten voor deze doelgroepen rekening te houden met het huidige en toekomstige elektriciteitsnetwerk.

De Omgevingsvisie gaat nog niet in op de gezondheid per kern terwijl uit de bouwstenen blijkt dat er wel verschillen zitten. Zo beschrijven de bouwstenen dat de mentale gezondheid in Hellevoetsluis minder goed is dan in de andere kernen. Zo is er meer risico op psychosociale problemen, depressies en angststoornissen, en wordt er minder bewogen en gesport. Vanuit welke oorzaken en achtergrond dit volgt en hoe dit op te lossen, wordt niet beschreven in de Omgevingsvisie. Verder beschrijft de Omgevingsvisie minimaal hoe om te gaan met gevoelige bestemmingen langs Rijks- en Provinciale wegen door te beschrijven dat deze verder weg gerealiseerd moeten worden van drukke wegen, maar nu het 'besluit gevoelige bestemmingen' is vervallen, wordt aangeraden om hier meer aandacht aan te besteden.

Veiligheid

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om de sociale- en fysieke veiligheid te verbeteren door ondermijnende activiteiten tegen te gaan. Denk hierbij aan het verminderen van overlast door criminaliteit of het beschermen tegen ongelukken. De Omgevingsvisie gaat in op meerdere aandachtsgebieden binnen de Omgevingsveiligheid (externe veiligheid). Hierbij is er vooral aandacht voor evacuatiemogelijkheden, het niet toelaten van nieuwe risicobronnen, het niet afwijken van het Besluit bouwwerken en leefomgeving (Bbl), en nieuwe gebouwen voor zeer kwetsbare groepen personen (zoals kinderdagverblijven, scholen en zorgbehoevenden) en vitale infrastructuur op een grotere afstand van risicobronnen te plaatsen. Echter worden deze vooral op hoofdlijnen benoemd. Het definiëren van aandachtsgebieden

en hoe hiermee (concreet) om te gaan, ook in relatie tot kwetsbare objecten, ontbreekt. In de Omgevingsvisie staat dat dit de komende jaren meer aandacht krijgt. Hiervoor is al een goed puntsgewijs overzicht gemaakt met een visualisatie van de aandachtsgebieden.

Daarnaast is de Omgevingsvisie getoetst op het reserveren van ruimte voor nieuwe leidingen, met name voor de Delta Rhine Corridor. Hiervoor komen meerdere nieuwe buisleidingen vanuit Rotterdam door de gemeente voor het transport van onder andere waterstof, CO₂, C4-LPG en propeen. Hier houdt de Omgevingsvisie voor zover mogelijk rekening mee. Te zijner tijd moet nog bepaald worden waar deze leidingen gaan komen, hoeveel leidingen het gaan zijn en welke stoffen er daadwerkelijk door de leidingen stromen.

Luchtkwaliteit

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om een keuze te maken voor de normstelling van milieufactoren, waaronder luchtkwaliteit. De Omgevingsvisie beschrijft hierbij alleen dat de ambities op het gebied van luchtkwaliteit de komende 5 jaar geconcretiseerd worden. Hierbij wordt het Schone Lucht Akkoord genoemd, maar de optie om te verkennen om hierbij aan te sluiten wordt niet genoemd. Concreet beschrijft de Omgevingsvisie wel dat houtstook binnenshuis in nieuwbouwwoningen en buitenstook door vuurkorven, buitenhaarden en het verbranden van tuinafval wordt ontmoedigd. Echter wordt er niet ingegaan op (duurzamere) alternatieven hiervoor. Als laatste wordt aanbevolen om als gemeente in contact te blijven met het Havengebied Rotterdam om samen te blijven kijken hoe luchtvervuiling in de gemeente beperkt kan worden. Dit wordt nu niet genoemd in de Omgevingsvisie.

Geur

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om een keuze te maken voor de normstelling van milieufactoren, waaronder geur. De Omgevingsvisie gaat hierbij in op het conformeren aan het provinciale geurbeleid en de provinciale verordening. Concreet gaat de Omgevingsvisie kort in op geuroverlast van paardenhouderijen en het reguleren van de geurhinder hiervan. Overige veehouderij wordt niet genoemd. Het is aan te raden om in de Omgevingsvisie ook te benoemen dat de gemeente contact met Havengebied Rotterdam moet blijven houden om samen te kijken hoe geuroverlast in de gemeente beperkt kan worden. Dit wordt nu niet genoemd in de Omgevingsvisie, net als het beperken van geuroverlast vanuit de voedingsindustrie.

Geluidsoverlast

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om een keuze te maken voor de normstelling van milieufactoren, waaronder geluidsoverlast. In de Omgevingsvisie wordt dit als een cruciaal aspect genoemd, omdat de gemeente in een relatief stille omgeving ligt en overlast vooral van buitenaf komt. Dit komt mede door bestaande beleidskaders. Zo is er een Regionaal Afspraken Kader Geluid (RAK) voor het Rotterdams havengebied, waarin afspraken staan over de omgang met nieuwe ontwikkelingen vanuit de omliggende gemeente én nieuwe ontwikkelingen vanuit Havengebied Rotterdam. De gemeente Voorne aan Zee heeft zich geconformeerd aan het RAK en voor gezondeer industrielaai is een richtafstand opgenomen. Ook hadden de drie voormalige gemeenten alle drie een *hogere waarden beleid* vastgesteld. Echter heeft de nieuwe gemeente nog geen nieuw beleid voor geluidshinder dat voldoet aan de Omgevingswet sinds de fusie. Daarom beschrijft de Omgevingsvisie dat de milieu- en geluidsambities de komende jaren uitgewerkt worden. Hierin is het belangrijk om contact te blijven zoeken met Havengebied Rotterdam om samen te kijken hoe geluidsoverlast in de gemeente beperkt kan worden.

3.4 Natuurlijk Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Natuurlijk Voorne aan Zee* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in bodem & ondergrond, grond & oppervlaktewater, landschap & ruimtelijke kwaliteit, natuur & biodiversiteit, en stedelijk groen.

Bodem & ondergrond

De gemeente Voorne aan Zee heeft ecologische bodemkwaliteit en ruimtelijke ordening in de ondergrond als aandachtspunten. De Omgevingsvisie gaat in op het effect van intensieve landbouw op de ecologische bodemkwaliteit en beschrijft dat er wordt aangehaakt op de doelstellingen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Dit programma stelt onder andere ten doel om de Nederlandse landbouw te laten extensiveren en verduurzamen in combinatie met natuurherstel. Het negatieve effect van de (intensieve) land- en glastuinbouwsector op Natura 2000-

gebieden benoemd wordt in de visie aangehaald. De Omgevingsvisie gaat hierbij in op de toekomstige kansen om natuur en landschap nieuwe impulsen te geven in combinatie met duurzame landbouw en recreatie. Deze worden verder uitgewerkt in een duurzaam en toekomstbestendig perspectief voor de Voorne land- en glastuinbouwsector. Ook benoemd de Omgevingsvisie Water- en Bodem Sturend kort en diens mogelijke bijkomende gevolgen voor ontwikkelingsmogelijkheden in de gemeente, de kamerbrief Bodem en water sturend wordt echter niet genoemd.

Verder gaat de Omgevingsvisie in op het blijven gebruiken van de Nota Bodembeheer, een bodemkwaliteitskaart, en een PFAS-kaart om de bodemkwaliteit te handhaven. Hierbij is aandacht voor verontreiniging van verschillende stoffen, zoals PFAS, lood, asbest en PCB's. Verder omschrijft de Omgevingsvisie dat een deel van de Nota Bodembeheer is overgegaan naar het tijdelijke deel van het Omgevingsplan, maar dat andere delen nog moeten worden opgenomen in het nieuwe Omgevingsplan. Hierbij gaat het onder andere over toepassingseisen grond met bijmenging, het Landelijk Meetnet Water voor buitengebied met landbouwbestemming en grondstromen van wegbermen buiten de bebouwde kom.

Voor de ondergrond beschrijft de Omgevingsvisie dat er tal van bestaande kabels en leidingen in de ondergrond liggen en dat hier nog talloze kabels en leidingen bij gaan komen. Dit vraagt een goede ruimteafweging. Deze ruimteafweging heeft nu nog een gebrek aan regie, waar de Omgevingsvisie verder niet op ingaat.

Grond & oppervlaktewater

Het waterschap is met name verantwoordelijk voor de waterkwaliteit en -kwantiteit van het grond- en oppervlaktewater. Deze belangrijke opgave, waarin de gemeente een beperktere rol heeft, dient te worden behandeld in dit Omgevingseffectrapport. De Omgevingsvisie beschrijft dat met name de afstemming met het waterschap gezocht moet worden en dat de gemeente haar eigen taken goed moet afbakenen. Zo staan ze bijvoorbeeld samen voor de opgave om de Kader Richtlijn Water-doelstellingen te behalen en de waterkwaliteit op orde te brengen. Volgens de bouwstenen mist de Omgevingsvisie nog wel aandacht voor de verslechterende waterkwaliteit in Hellevoetsluis als gevolg van vermessing en dat de toename van voedselrijk en warm water een steeds groter wordend zorgpunt is voor de waterkwaliteit en blauwalgen. Hier dient de Omgevingsvisie nog verder op in te gaan.

Landschap & ruimtelijke kwaliteit

De gemeente Voorne aan Zee heeft verschillende ambities rondom landschap en ruimtelijke kwaliteit. Zo moet de diversiteit van het landschap behouden en versterkt worden, dient er een groene robuuste buffer aan de Landschappelijke Noordrand gecreëerd te worden, en dient er een duurzaam polderlandschap in het middengebied gecreëerd te worden. Hierbij moet het landschap centraal gesteld worden bij ruimteclaims voor energie, wonen, werken en recreëren door een goede landschappelijke inpassing en meerwaarde voor biodiversiteit als randvoorwaarde te stellen.

De Omgevingsvisie gaat hierbij in op de omgang met nieuwe (concurrerende) ruimteclaims op het landschap. Concrete voorbeelden hiervan zijn het uitbreiden van dorpen en steden, het opwekken van hernieuwbare energie, en ruimte om te werken en recreëren. Dit is soms strijdig met de huidige (cultuurhistorische) landschappelijke structuren. Daarom stelt de Omgevingsvisie 'verrommeling' van het landschap als aandachtspunt. Hierbij wordt bijvoorbeeld genoemd dat er geen ruimte is voor meer windmolens en grootschalige zonnenvelden zonder natuurwaarden. Hiervoor is het belangrijk om duidelijkere spelregels op te nemen in de Omgevingsvisie.

Daarnaast heeft de Omgevingsvisie specifieke aandacht voor stads- en dorpsranden. Deze zijn soms van grote afstand zichtbaar en hier komen vaak veel opgaven samen. De Omgevingsvisie heeft als doel om deze randen meer te benutten en meer kwaliteit te geven. Hiervoor wordt per rand aangegeven welke ontwikkelingen en functies er worden toegestaan en zijn er globale spelregels opgesteld.

De Omgevingsvisie gaat minder in op de impact van landelijke ontwikkelingen rondom, bijvoorbeeld, stikstof en Bodem Water sturend. Ook wordt er niet ingegaan op de verbreding van de N57. Ondanks dat de gemeente minder invloed heeft op deze ontwikkelingen, kunnen deze wel een grote impact hebben op het landschap. Daarom wordt aangeraden deze ontwikkelingen en diens effecten wel te benoemen in de Omgevingsvisie.

Natuur & biodiversiteit

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om de biodiversiteit te versterken in natuurgebieden, agrarisch gebied en kernen, en het versterken van het natuurnetwerk. Voor natuurgebieden gaat de Omgevingsvisie vooral in op de effecten van recreatie en stikstof. Hierdoor gaan de biodiversiteit en natuurwaarden in Natura 2000-gebieden achteruit. De Omgevingsvisie beschrijft dat het belangrijk is om de natuurgebieden te versterken en voldoende te beschermen. Hiervoor is de omgang met bufferzones rondom natuurgebieden belangrijk. De bescherming van NNN-gebieden valt onder de gemeente en hier wordt in de Omgevingsvisie niet op ingegaan. Verder wordt er ook niet concreet ingegaan op de effecten van verdroging op de natuur en hoe hiermee om te gaan.

Daarnaast gaat de Omgevingsvisie in op natuur & biodiversiteit in de kernen. Er wordt actief deelgenomen aan 'Operatie Steenbreek' met als doel om tegels te verwijderen en te vervangen voor groen. Ook wordt er gestimuleerd om snippergroen te vervangen voor groen met een hogere ecologische waarde. Hiervoor moet beleid opgesteld worden. Echter kan de afname van snippergroen voor een negatief effect zorgen op het leefgebied van insecten, vogels en zoogdieren en verliest de bebouwde kom zijn functie als stapstenen ecosysteem. Het is belangrijk om hier rekening mee te houden in de Omgevingsvisie.

Stedelijk groen

De gemeente Voorne aan Zee zet zich in om dorpen en vestigingssteden te vergroenen. De Omgevingsvisie gaat vooral in op de 3-30-300 vuistregel, waarin 3 bomen zichtbaar zijn vanuit elk huis, er 30% groen in elke buurt is, en iedereen op 300 meter van een park of groene ruimte woont. Deze vuistregel wordt momenteel niet gehaald binnen de bestaande bebouwing, wat een aandachtspunt is. De visie gaat niet in op hoe deze ambitie gehaald wordt.

De Omgevingsvisie gaat voornamelijk in op stedelijk groen bij nieuwbouwprojecten en benoemd hierbij dat natuurinclusief bouwen de standaard wordt. Dit betekent dat er bij nieuwbouwprojecten leefgebied en nest- en verblijfplekken voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen gerealiseerd worden. Verder worden er natuurvriendelijke maatregelen als groene daken en gevels gestimuleerd. Hier liggen kansen om ook meer in te gaan op het vergroenen van de al bestaande kernen.

De Omgevingsvisie omschrijft dat het verkopen van snippergroen in de meeste gevallen ten koste gaat van de hoeveelheid openbaar groen in de bebouwde kom en dat er minder openbare ruimte voor toekomstige kabels en leidingen overblijft. Om het verkopen van snippergroen tegen te gaan dient nieuw beleid opgesteld te worden wat in de Omgevingsvisie wordt verwerkt. Het is belangrijk om dit nieuwe beleid in de volgende versie van de Omgevingsvisie af te stemmen op passages in de huidige Omgevingsvisie die zeggen dat 'het vormen van snippergroen tegen wordt gegaan' en 'het vervangen van snippergroen door groen met een hogere ecologische waarde'. Uiteindelijk is het belangrijk dat de visies ervoor zorgen dat de hoeveelheid groen in de kernen niet afneemt en de stapstenenfunctie van snippergroen niet verdwijnt.

3.5 Duurzaam en klimaatbestendig Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Duurzaam en klimaatbestendig Voorne aan Zee* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in de sub-hoofdstukken wateroverlast, droogte, hittestress, verzilting, circulaire economie, duurzame elektriciteit en duurzame warmte.

Wateroverlast

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om de openbare ruimte te vergroenen en wateroverloopgebieden in de verschillende vestingsteden, dorpen en wijken te creëren. Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om voor een duurzame waterafvoer, o.a. gescheiden rioolsysteem, te zorgen. De Omgevingsvisie zet in op het vergroenen en 'ontharden' van de openbare ruimte en deze meer klimaat adaptief in te richten. Voorbeelden hiervan zijn wadi's, groene pleinen, groene corridors, groene daken en waterdoorlatende tegels en wegdek. Hiermee worden de gevolgen van klimaatverandering tegengegaan en wateroverlast vermindert. Daarnaast bevorderen deze maatregelen de waterberging, verkoeling, en biodiversiteit in de gemeente.

Om tot een duurzame waterafvoer te komen werken waterschap Hollandse Delta en Voorne aan Zee, in het kader van de Omgevingswet, aan een beleidsregel die eisen stelt aan de hemelwaterberging voor nieuwbouwprojecten en herinrichtingsopgave. Het doel hiervan is om hemelwater zoveel mogelijk af te koppelen en vast te houden in het

gebied en steeds meer in te zetten op hergebruik van opgevangen hemelwater. Samenhangend hiermee wordt ingezet op het terugdringen van water dat niet thuishoort in de riolering en zuivering.

Droogte

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om de verschillende landschappen in het buitengebied klimaat adaptief in te richten. Denk hierbij aan het tegengaan van droogte, verzilting en verzanding. De Omgevingsvisie benoemt dat droogte in duin- en bosgebieden moet worden tegengegaan en dat droogte effect heeft op verzilting van de boden en het grondwater, en op het groeiseizoen in de landbouw. Echter staat er nog geen beleid beschreven over hoe dit ingevuld moet worden.

Hittestress

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om de verschillende landschappen in het buitengebied klimaat adaptief in te richten. Denk hierbij aan het tegengaan van droogte, verzilting en verzanding. De Omgevingsvisie zet in op het vergroenen en 'ontharden' van de openbare ruimte en deze meer klimaat adaptief in te richten.

Voorbeelden hiervan zijn groene pleinen, groene corridors en groene daken. Deze maatregelen zorgen voor meer verkoeling waarmee hittestress wordt tegengegaan. Dit is belangrijk omdat er nu meer kwetsbare inwoners die gevoelig zijn voor hittestress wonen in Voorne aan Zee, mede door vergrijzing van de bevolking.

De gevolgen van de opwarming van het oppervlaktewater, toenemende blauwalgontwikkeling, en de bijkomende risico's voor de volksgezondheid en natuur worden niet genoemd.

Verzilting

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om de verschillende landschappen in het buitengebied klimaat adaptief in te richten. Denk hierbij aan het tegengaan van droogte, verzilting en verzanding. Om verzilting tegen te gaan zet de Omgevingsvisie in op een robuust watersysteem met een optimale bediening ten behoeve van de klimaatopgave, denk hierbij aan verziltingsproblematiek en verdere bodemdaling. Hierbij is aandacht voor het beleid Bodem en Water sturend. Er wordt ingezet op het aanpassen van het landgebruik als dit nodig is en waar sprake is van verzilting wordt overschakeling naar meer zouttolerante gewassen gestimuleerd.

Voldoende zoet water is niet altijd meer vanzelfsprekend in de regio door droogte, verzilting en meer vraag naar zoet water. Daarom zet de Omgevingsvisie in op het maken van strategische keuzes en het nemen van maatregelen om de waterbuffer Bernisse en het Brielse Meer in stand te houden. Het water hieruit is namelijk belangrijk voor bedrijven in het havengebied, het veenweidegebied van Delfland en de polders in Voorne-Putten.

Circulaire economie

De gemeente Voorne aan Zee heeft als doel om in 2040 een circulaire samenleving te zijn. Hiervoor is een circulaire economie nodig. Dit is een economie waarin bedrijfsprocessen slim zijn ingericht en afval niet of nauwelijks bestaat. De Omgevingsvisie haakt hiervoor aan op het Rijksbrede programma Circulaire Economie Nederland voor 2050. Hiermee wordt de ambitie van de gemeente niet specifiek ingevuld. Op gemeente niveau is het begrip circulaire economie nu niet gedefinieerd, er is geen monitoringsplan, en er zijn geen beleidsmedewerkers die circulaire economie in hun takenpakket hebben. Daarom wordt er aanbevolen om de ambitie bij te stellen of om aanvullend beleid in de Omgevingsvisie op te nemen.

De circulariteit van bedrijven wordt nu niet genoemd. Hiervoor is de gemeente grotendeels afhankelijk van landelijk en Europese ontwikkelingen. De gemeente kan echter wel sturen op het type bedrijf dat ze wel of niet wil aantrekken om hiermee de transitie naar een circulaire economie te stimuleren. De gemeente kan dit bijvoorbeeld doen door - naast recycling - meer in te zetten op het repareren, delen, leasen of circulair ontwerpen van producten en bedrijven die hierop focussen.

Duurzame elektriciteit

De gemeente Voorne aan Zee wil de gemeente toekomstbestendig maken middels energieneutraliteit. Opgaven die hierbij horen zijn onder andere de transitie naar het gebruik van duurzame elektriciteit. De ambitie die de gemeente

voor duurzame elektriciteit heeft opgesteld is het zoeken naar ruimte voor de opwek, vervoer en opslag van duurzame elektriciteit. In de Omgevingsvisie staat beschreven dat Voorne aan Zee in 20240 duurzaam en klimaatbestendig wil zijn. Daarmee volgen ze de ambities van het Rijk. Daarnaast wordt de Routekaart duurzaam Voorne-Putten 2040 genoemd en de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor worden meerdere duurzame elektriciteitsmaatregelen beschreven, zoals wind, zon, een warmtenet en inzetten op het verminderen van het elektriciteitsverbruik. Hierbij wordt minder ingegaan op de landbouwsector terwijl dit een grootverbruiker is.

Het opwekken van zon- en windenergie wordt in de Omgevingsvisie concreet gemaakt bij de Landschappelijke Noordrand, die als een belangrijk zoek- en focusgebied voor het grootschalige opwekken van zonne- en windenergie wordt beschreven. Zo wordt in de Omgevingsvisie beschreven dat er mogelijkheden worden onderzocht om in totaal 115 GW aan duurzame energie op te wekken met een verdeling van 60% windenergie en 40% zonne-energie. Het plan is om 2 windturbines te realiseren in de Ondernemingspolder aan weerszijden van de N57. Daarnaast wordt in de Omgevingsvisie beschreven dat in de Ondernemingspolder een ruimtelijke reservering benut wordt voor het opwekken van energie met een zonnepark.

Twee andere concrete voorbeelden in de Omgevingsvisie voor het opwekken van windenergie zijn het vervangen van een aantal bestaande windturbines aan de Noordzeekant van de Haringvlietdam met betere meer innovatieve windturbines. Daarnaast lopen er ruimtelijke procedures voor de realisatie van twee windturbines aan de Noordzeeboulevard, nabij Oostvoorne.

Een ander concreet voorbeeld voor het opwekken van zonne-energie is het benutten van bedrijventerreinen voor dubbelgebruik: bedrijvigheid en energie opwekken. Op de bedrijventerreinen is voldoende ruimte om de daken van grote bedrijfspanden vol te leggen met zonnepanelen. Hiermee wordt het open en weidse karakter van de polders en de kust behouden.

Een aandachtspunt is wel dat het energienetwerk tegen haar grenzen aanloopt en dat er geen ruimte meer is voor nieuwe grote elektriciteitsaansluitingen. Hiervoor moet gekeken worden naar logische aansluitingen voor de uitbreiding van kabels en leidingen en de opslag van energie. Hierbij dient de koppeling naar energiescenario's gemaakt te worden om de noodzaak van nieuwe aansluitingen beter in kaart te brengen. Als laatste is het belangrijk om, naast deze concrete voorbeelden, spelregels op te stellen rondom nieuwe initiatieven voor zonnevelden en windturbines in relatie tot landschappelijke inpassing en coöperatieve vormen van energieopwekking.

Duurzame warmte

De gemeente Voorne aan Zee wil de gemeente toekomstbestendig maken middels energieneutraliteit. Opgaven die hierbij horen zijn onder andere de transitie naar het gebruik van duurzame elektriciteit. De ambitie van de gemeente voor duurzame warmte zijn het onderzoeken van de mogelijkheden om een warmtenet (geothermie) te realiseren op Voorne-Putten en het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. In de Omgevingsvisie staat dat de mogelijkheden van een warmtenet (geothermie of vanuit Havencomplex – lange termijn) op Voorne-Putten worden onderzocht. In 2020 is hiervoor op regionaal niveau de Warmtetransitievisie Voorne-Putten opgesteld. Deze moet nog uitgewerkt worden naar Wijkuitvoeringsplannen, waarbij aanbevolen wordt om de rol van de gemeente duidelijker te omschrijven. Voor nu zijn er al een aantal opsporingsvergunningen geothermie afgegeven waaronder in Vierpolders, wordt er in Vierpolders en Tinte al gebruik gemaakt van aardwarmte, en wordt het gebruik van de warmtepomp, eventueel gecombineerd met warmte-koude opslag, onderzocht. Aandachtspunt is wel de interventie, beeldkwaliteit en het geluid dat deze pompen kunnen produceren, en het ruimtebeslag van de warmtetransitie in steden en dorpen.

Andere opties rondom duurzame warmte worden nu niet beschreven in de Omgevingsvisie. Denk hierbij aan het gebruik van hernieuwbare warmte, een warmterotonde vanuit de Rotterdamse haven en warmte uit rioolzuivering. De laatste is een interessante optie omdat deze gebruik maakt van restwarmte. Hoe het bod vanuit de RES (de plannen omtrent de warmtestructuur en de strategie uit de TVW) gaat landen in de Omgevingsvisie wordt ook niet genoemd.

Voor het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad beschrijft de Omgevingsvisie de ambitie om voor 2040 alle huizen op BENG (bijna energie neutrale gebouwen) niveau conform bouwbesluit te hebben geïsoleerd. Er wordt niet concreet gemaakt hoe dit voor elkaar gekregen gaat worden.

3.6 Cultureel en beleefbaar Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Cultureel en beleefbaar Voorne aan Zee* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving.

De gemeente Voorne aan Zee heeft voor cultureel erfgoed als ambitie om cultuurhistorische landschappen, elementen en monumenten te behouden en beleefbaar maken. Concreet wordt er ingegaan op het beleefbaar maken van de geschiedenis van Voorne aan Zee, waaronder historische dijkstructuren, de watersnoodramp, de maritieme geschiedenis en de stelling van de Monden van de Maas en het Haringvliet. Ook wordt er ingegaan op de Rijksbeschermingsgebieden; de vestingen van Brielle en Hellevoetsluis, en het gebied Ontginning Voornes Duin. Voor archeologie heeft de gemeente als ambitie om te zorgen voor zorgvuldige omgang met archeologie bij ruimtelijke ontwikkelingen, en de gevonden archeologische waarden beleefbaar te maken. De omgevingsvisie benoemt dat het behouden van gebouwd erfgoed een spanningsveld heeft met het verduurzamen van gebouwen (dubbel glas of zonnepanelen) en recreatieve ontwikkelingen. Dit vraagt maatwerk, waar in nieuw beleid verder op in wordt gegaan. Ook hoe om te gaan met beschermde dorpsgezichten is een aandachtspunt, die nu niet wordt benoemd in de Omgevingsvisie. Het nieuwe beleid wordt verder uitgewerkt, waarin het beleid van cultuurhistorie (waaronder archeologie en gemeentelijke monumenten) geharmoniseerd worden. Deze gezamenlijke visie wordt op den duur ook verankert in de Omgevingsvisie.

3.7 Recreatief en toeristisch Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Recreatief en toeristisch Voorne aan Zee* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving.

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om ervoor te zorgen dat er het hele jaar door iets beleven is in de gemeente. Hiervoor wil de gemeente recreatiemogelijkheden aanbieden voor jong en oud, met focus op buitenrecreatie zoals water(sport)recreatie, wandelen, en fietsen. De Omgevingsvisie zet hierop in door vooral te focussen op een uniek en onderscheidend aanbod dat inspeelt op de waarde van de plek. Hierin worden alle vormen van toerisme en (dag)recreatie betrokken en wordt ingezet op het beter spreiden van recreatieve voorzieningen over Voorne aan Zee (kust- en poldergebieden en woonkernen) om een compleet en samengesteld product aan te bieden.

Hierbij gaat het om kwaliteit boven kwantiteit. Er wordt ingezet op een uniek en veelzijdige (dag)recreatieaanbod, een kwalitatief hoogwaardig (verblijfs)recreatieaanbod, en het versterken van de recreatieve verbindingen. Hierbij wordt rekening gehouden met beschermde natuur en de omliggende bufferzones om verstoring van het landschap door recreatiedruk te voorkomen.

In de Omgevingsvisie wordt benoemd dat door verzanding de recreatie aan de kust verandert. De branding is/gaat verdwijnen, het strand is meer slibachtig en de zee wordt maar geleidelijk dieper als je erin loopt. De kitesurfspot nabij Oostvoorne gaat hierdoor naar verwachting ook verdwijnen. Aan de andere kant zorgt de verzanding voor meer ruimte om de natuurlijke kust te beleven en wordt het strand een veiligere plek voor ouders met jonge kinderen.

De Omgevingsvisie gaat niet in op de regiodeal Zuid-Hollandse Delta of de geactualiseerde Visie op de Gastvrijheidseconomie op Voorne-Putten. Deze kunnen een positieve impuls geven aan het bereiken van gezamenlijke ambities voor recreatie en toerisme in de omgeving, waaronder gemeente Voorne aan Zee.

3.8 Ondernemend Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Ondernemend Voorne aan Zee* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in de sub-hoofdstukken Economie en Landbouw.

Economie

De gemeente Voorne aan Zee heeft als doelstelling om extra werkgelegenheid te creëren, het kiezen voor een duidelijke profilering van de Voornse economie, het toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen, en het stimuleren van lokaal ondernemerschap. Hiervoor gaat de Omgevingsvisie in op het stimuleren van verdere ontwikkelingen van de Voornse economie. Dit moet gebeuren door een gunstig en kansrijk ondernemingsklimaat te

vormen, verder te werken aan een duidelijk economisch DNA van Voorne aan Zee, en het stimuleren van vernieuwing en duurzaamheid.

In de Omgevingsvisie wordt beschreven hoe wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik en het juiste bedrijf op de juiste plaats. Ook wordt er ingezet op kwaliteitsverbetering van verouderde bedrijventerreinen en functiemenging. Concreet wordt het uitbreiden van bedrijventerrein Kickersbloem bij Hellevoetsluis beschreven. Dit is aanvankelijk bedoeld voor het faciliteren van de vraag naar (klein-regionale) bedrijfsruimte, via uitbreidingsmogelijkheden. Hier heeft zich nu grootschalige logistiek gevestigd, terwijl het terrein niet in de buurt ligt van passende infrastructuur. In de Omgevingsvisie is de toename van het verkeer in relatie tot de leefbaarheid een aandachtspunt. Hierin is er aandacht voor het (pendel)verkeer van- en naar Rotterdam, waar veel werkgelegenheid is voor inwoners van de gemeente. Er wordt ook benoemd dat er in de eigen gemeente volop bedrijvigheid is, wat zorgt voor een stabiele, lokale arbeidsmarkt.

In de bouwstenen staat de mogelijkheid beschreven om een kenniscampus gericht op de in Voorne aan Zee aanwezige economieën te onderzoeken. Hier zijn al ideeën voor een vrijetijdseconomiecampus. Dit wordt nu niet genoemd in de Omgevingsvisie.

Landbouw

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om duurzame, natuurinclusieve landbouwvormen en streekproducten te stimuleren, en agrarische nevenactiviteiten te stimuleren. De gemeente heeft als ambitie om glastuinbouwbedrijven verder te concentreren in clusters. De Omgevingsvisie stelt dat het pad in de landbouwtransitie gericht kan zijn op innovatie, extensivering, omschakelen naar nieuwe vormen van landbouw, of verplaatsing of beëindiging van het bedrijf. In dit kader wordt er (samen met partners) gewerkt aan deze duurzame landbouwtransitie en hier een visie op gemaakt die we wanneer deze gereed is integreren in de omgevingsvisie. Hierbij stelt de Omgevingsvisie ook dat het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de bijbehorende doelen en plannen geïntegreerd dienen te worden. De Omgevingsvisie gaat niet in op andere landelijk of Europees beleid, terwijl dit wel impact heeft op het landbouwbeleid van de gemeente.

Uit de bouwstenen volgt dat verstandig is om het landbouwbeleid op een centrale plek verder te ontwikkelen en om een aparte beleidsmedewerker voor landbouw in te stellen, maar hier noemt de Omgevingsvisie niets over.

De Omgevingsvisie gaat in op de gevolgen van stikstofbeleid en klimaatverandering op de agrarische sector. Er wordt gesteld dat de ontwikkelingen rondom de stikstofcrisis goed in de gaten worden houden en dat er geregeld overleg met de provincie is. Daarbij is de insteek om zoveel mogelijk de agrarische sector te behouden en te ondersteunen in Voorne aan Zee en we hebben de aandacht voor eventuele piekbelasters. Hierbij is ook aandacht voor de toepassing van beschikbare technieken en innovaties om de stikstofbelasting vanuit agrarische bedrijven te minimaliseren. Verder gaat de gemeente samen met andere overheden in overleg met de agrarische sector en de terreinbeheerders over hoe we ons buitengebied kunnen voorbereiden op warme, natte en droge periodes. De natuurbeheerders en agrariërs zullen als eersten de gevolgen van de klimaatverandering ondervinden en zijn tegelijkertijd belangrijke partners in de adaptatie van gevolgen van klimaatverandering. Daarbij heeft de Omgevingsvisie aandacht voor verzilting en de vraag of er kansen liggen voor zilte teelt. Die krijgt een plek in een nog op te stellen toekomstperspectief voor de landbouw op Voorne. Als laatste stelt de Omgevingsvisie dat de trend naar meer duurzame landbouw waarneembaar is. Op Voorne-Putten wordt al aan enige vormen van kringlooplandbouw gedaan waar agrarische bedrijven van elkaars grondstoffen gebruik maken.

De clustering van glastuinbouw dient nog verder uitgewerkt te worden en in de Omgevingsvisie een plek te krijgen.

3.9 Bereikbaar Voorne aan Zee

In dit hoofdstuk wordt het thema *Bereikbaar Voorne aan Zee* in de ontwerp-Omgevingsvisie getoetst aan de hand van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in de subhoofdstukken Autobereikbaarheid en Modal shift.

Autobereikbaarheid

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om Voorne aan Zee bereikbaarder te maken door knelpunten op te lossen en de verbindingen met de omgeving te verbeteren. Daarnaast is het tegengaan van verkeersoverlast op lokale wegen en te zorgen voor een goede leefbaarheid en verkeersveiligheid een ambitie van de gemeente. De Omgevingsvisie omschrijft dat de meeste inwoners gebruik maken van de auto voor hun dagelijks vervoer. Hierdoor staat het wegennet onder druk en is het nodig om de capaciteit hiervan te verhogen. Hiervoor omschrijft de Omgevingsvisie een maatregelpakket van 14 maatregelen om de verkeersafwikkeling op Voorne Putten te verbeteren. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld om de N57 te verbreden naar 2x2 rijstroken. In de polders leidt de combinatie van landbouwverkeer, recreatief verkeer en sluipverkeer soms tot conflicten en is de bereikbaarheid niet altijd in balans. Dit dient verder uitgewerkt te worden in het nieuwe mobiliteitsprogramma. Het uitwerken hiervan, het hoofdwegennet, en de verbindingen met de omgeving zijn vooral in handen van het Rijk en de provincie. Het is belangrijk om dit op te nemen in de Omgevingsvisie en de ambities van de gemeente hierop aan te passen. Het is ook belangrijk dat de gemeente nadenkt over of ze vooral auto-afhankelijk willen zijn of ook meer ruimte willen bieden aan andere vervoersmogelijkheden.

Modal shift

De gemeente Voorne aan Zee heeft als ambitie om in te zetten op gedragsverandering en duurzame mobiliteitstransitie te faciliteren. Hieronder vallen het verbeteren van de ov-mogelijkheden, meer ruimte creëren voor fiets- en voetverkeer en de fietsstructuur verbeteren, en het zorgen voor voldoende oplaadpunten in de openbare ruimte. Ondanks dat het openbaar vervoer afhankelijk is van de markt en concessies, stuurt de Omgevingsvisie aan op deze Modal shift. Er wordt beschreven dat er aandacht is voor de transitie naar een HOV-systeem (o.a. ontwikkelen van OV-knooppunten en innovatieve mobiliteitsconcepten zoals collectief vervoer), waar gedrag een belangrijke component is. Hiermee wordt er gestuurd op meer gebruik van de fiets, wandelen of OV en wordt de haalbaarheid van één of meer OV-transferia onderzocht. Voor de fiets wil de gemeente de fietsstructuur verbeteren, zowel tussen dorpen als (snel-)fietsroute(s) naar de stad en richting het strand. Bij de herinrichting van vestingsteden en dorpen wordt aandacht besteed aan meer ruimte voor fiets- en wandelverkeer in het straatbeeld ten koste van de auto. Daarnaast wordt er ook benoemd dat het belangrijk is om te zorgen voor voldoende openbare oplaadpunten. In het nieuwe mobiliteitsprogramma worden de ambities aangaande de Modal Split verder uitgewerkt. Hierbij wordt aangeraden om de switch van verbrandingsmotor-auto's naar elektrische auto's verder uit te werken.

4 Samenvatting en conclusies

Voorliggend Omgevingseffectrapport dient als input om de ontwerp-Omgevingsvisie van de gemeente Voorne aan Zee verder uit te werken tot een definitieve Omgevingsvisie. Hiervoor is de ontwerp-Omgevingsvisie beoordeeld aan de hand van de bouwstenen van de Omgevingsvisie uit de Foto van de Leefomgeving. Per thema is beoordeeld in hoeverre de bouwstenen zijn opgenomen in de ontwerp-Omgevingsvisie en in hoeverre de gestelde ambities en/of beleid realistisch, haalbaar en/of uitvoerbaar zijn. In totaal beschrijft de ontwerp-Omgevingsvisie 9 thema's:

1. Passend wonen voor iedereen in Voorne aan Zee
2. Sociaal en leefbaar Voorne aan Zee
3. Gezond en veilig Voorne aan Zee
4. Natuurlijk Voorne aan Zee
5. Duurzaam en klimaatbestendig Voorne aan Zee
6. Cultureel en beleefbaar Voorne aan Zee
7. Recreatief en toeristisch Voorne aan Zee
8. Ondernemend Voorne aan Zee
9. Bereikbaar Voorne aan Zee

Deze zijn in hoofdstuk 3 per thema getoetst. Hieronder worden de conclusies en aanbevelingen per thema beschreven.

Passend wonen voor iedereen in Voorne aan Zee

De gemeente heeft als ambitie dat iedereen in de gemeente passend kan wonen, met geschikte woningen of passende huisvesting voor elke levensfase en voor alle doelgroepen. De Omgevingsvisie zet vooral in op levensloopbestendige- woningen en woonvormen voor ouderen waarmee de doorstroom op de woningmarkt wordt gestimuleerd. Hiermee beschrijft de Omgevingsvisie hoe de ambitie voor geschikte woonvormen voor elke levensfase gehaald moet worden.

De passende huisvesting voor alle doelgroepen komt minder aan bod. Hier wordt alleen omschreven dat er een beleidsplan opgesteld gaat worden. Maak meer concreet op welke termijn dit plaatsvindt. Hierbij wordt aanbevolen om permanente bewoning in vakantieparken mee te nemen.

De Omgevingsvisie beschrijft dat bij inbreiding van woningen rekening gehouden dient te worden met de parkeerbalans, ruimtelijke uitstraling, betaalbaarheid en de noodzaak om klimaat adaptief en natuur inclusief te bouwen. Aanbevolen wordt om hierbij rekening te houden met leefbaarheid en stedelijk groen, en om de woningbouw integraal mee te nemen met andere beleidsvelden.

Sociaal en leefbaar Voorne aan Zee

De gemeente heeft als ambitie om voor een passend pakket van maatschappelijke voorzieningen per dorp en wijk te zorgen en hierbij te zorgen dat de openbare ruimte voor iedereen toegankelijk is, door in te zetten op niet-essentiële voorzieningen en ontmoetingsplekken. Hierbij wordt in het ontwerp gevisualiseerd wat per dorp en wijk gerealiseerd moet worden. Hiermee sluit de visie aan op de ambitie van de gemeente.

Aanbevolen wordt om de inbreiding van de voorzieningen weloverwogen plaats te laten vinden, met aandacht voor het behoud van leefbaarheid en groen. Neem ook de visie rondom de beweegvriendelijkheid (wandel- en fietsinfrastructuur) op in de Omgevingsvisie.

Gezond en veilig Voorne aan Zee

De gemeente wil een gezonde leefomgeving creëren; een aantrekkelijke, (bloemrijke) groene openbare ruimte die bijdraagt aan sport en beweging, spelen en ontdekken, en ontmoeting en meedoen. De Omgevingsvisie zet hierbij in op het creëren van een rookvrije omgeving en generatie. Daarnaast wordt beschreven dat er bij het creëren van gebouwen en faciliteiten voor kwetsbare groepen (met name ouderen en kinderen tot 15 jaar) rekening gehouden wordt met hoogspanningskabels en het elektriciteitsnetwerk.

Hierbij is echter geen aandacht voor de gezondheid per kern en de minder goede gezondheid in Hellevoetsluis en hoe hiermee om te gaan. Het wordt aanbevolen om in de definitieve Omgevingsvisie verder op in te gaan, net als op de bereikbaarheid van de zorgvoorzieningen en het besluit gevoelige bestemmingen.

Voor veiligheid heeft de gemeente als ambitie om ondermijnende activiteiten tegen te gaan door veerkracht en te versterken en meldingsbereidheid te stimuleren. De Omgevingsvisie gaat in hoofdlijnen in op de omgevingsveiligheid en aandachtsgebieden. In de definitieve Omgevingsvisie wordt hier dieper op in gegaan en concreter gemaakt. Daarnaast wordt de visie rondom leidingreservering voor de aanleg van nieuwe leidingen duidelijk beschreven.

Voor de luchtkwaliteit, geur en geluidsoverlast heeft de gemeente als ambitie om een keuze te maken voor de normstelling van milieufactoren. De Omgevingsvisie gaat niet concreet in op hoe deze ambitie gehaald gaat worden. Vooral wordt gesteld dat de komende tijd verder gewerkt wordt om de normen te concretiseren. Per onderwerp worden enkele voorbeelden van concreter beleid genoemd. Om de ambitie te halen wordt aangeraden om de visie meer te spitsen op de normstelling van milieufactoren en welke keuze gemaakt wordt. Daarnaast wordt aanbevolen om in contact te blijven met Havengebied Rotterdam om samen te kijken hoe eventuele negatieve gevolgen beperkt kunnen worden.

Natuurlijk Voorne aan Zee

Voor bodem en ondergrond heeft de gemeente de ecologische bodemkwaliteit en ruimtelijke ordening in de ondergrond als aandachtspunten. De Omgevingsvisie beschrijft dat wordt aangehaakt op de doelstellingen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en dat wordt ingezet op het extensiveren en verduurzamen van de landbouw. Zo moet de ecologische bodemkwaliteit verbeterd worden. Voor de chemische bodemkwaliteit wordt gebruik gemaakt van de Nota Bodembeheer, een bodemkwaliteitskaart, en kaarten van verschillende gevaarlijke stoffen. Om de ambitie te halen wordt aanbevolen om ook de volgende aandachtspunten mee te nemen in de Omgevingsvisie: de toepassingseisen voor grond met bijmenging, het Landelijk Meetnet Water voor buitengebied met landbouwbestemming en grondstromen van wegbermen buiten de bebouwde kom.

Voor grond- en oppervlaktewater is het waterschap vooral verantwoordelijk. Hiervoor moet de gemeente afstemming met het waterschap blijven zoeken. Voedselrijk en warm water, en vermist van het water verdient aandacht.

Voor landschap en ruimtelijke kwaliteit heeft de gemeente de ambitie om diversiteit te behouden en versterken. De Omgevingsvisie gaat in op de omgang met nieuwe (concurrerende) ruimteclaims op het landschap en de 'verrommeling' van het landschap. Daarbij is aandacht voor de stads- en dorpsranden. Voor beide worden concrete voorbeelden genoemd, maar er zijn geen duidelijke spelregels opgesteld. Het concretiseren van spelregels is een aanbeveling voor de Omgevingsvisie om de ambities te halen.

Voor natuur en biodiversiteit heeft de gemeente als ambitie om de biodiversiteit te versterken in natuurgebieden, agrarisch gebied en kernen, en het versterken van het natuurnetwerk. De Omgevingsvisie gaat hierbij vooral in op de effecten van recreatie en van stikstof en hoe deze effecten via bufferzones te verminderen. Voor de woonkernen benoemt de Omgevingsvisie het vervangen van tegels door groen en het realiseren van groen met hoge ecologische waarden. Voor beide moet nog beleid worden opgesteld. Hierbij is aan te raden om ook in te gaan op de effecten van droogte op de natuur en de gevolgen van de afname van snippergroen op de biodiversiteit in kernen.

Voor stedelijk groen zet de gemeente in op het vergroenen van dorpen en vestigingssteden. Hiervoor wordt in de Omgevingsvisie de 3-30-300 vuistregel gebruikt en het natuurinclusief bouwen bij nieuwbouwprojecten. Er wordt echter niet ingegaan op de huidige bebouwing en hoe deze bestaande woonwijken te vergroenen. Ook dient de visie rondom snippergroen duidelijker beschreven te worden.

Duurzaam en klimaatbestendig Voorne aan Zee

Voor wateroverlast heeft de gemeente als ambitie om de openbare ruimte te vergroenen en wateroverloopgebieden in de verschillende vestingsteden, dorpen en wijken te creëren. Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om voor een duurzame waterafvoer te zorgen. De Omgevingsvisie zet in op het vergroenen en 'ontharden' van de openbare ruimte en deze klimaat adaptief in te richten. Dit helpt voor zowel wateroverlast als hitte in de kernen. In de kernen wordt ingezet op het vasthouden en hergebruiken van hemelwater.

Voor de verschillende landschappen in het buitengebied omschrijft de Omgevingsvisie dat droogte in duin- en bosgebieden moet worden tegengegaan en dat er een robuust watersysteem gecreëerd moet worden om droogte, verzilting en bodemdaling tegen te gaan. Voor verzilting wordt ook de koppeling naar de landbouw en zouttolerante gewassen gemaakt. Hiervoor moet volgens de Omgevingsvisie extra beleid worden gemaakt.

Voor bovenstaande wordt aanbevolen om in het op te stellen beleid rekening te houden met de opwarming van het oppervlaktewater en de bijkomende risico's voor de volksgezondheid en natuur. Verder dient er ook aandacht besteed te worden aan risico's als paalrot en beregning van de landbouw.

Voor circulaire economie heeft de gemeente als doel om in 2040 een circulaire samenleving te zijn. Hiervoor haakt de Omgevingsvisie aan op het Rijksbrede programma Circulaire Economie Nederland voor 2050. Echter wordt hiermee niet voldaan aan de ambitie van de gemeente. Daarom wordt aanbevolen om het begrip circulaire economie voor Voorne aan Zee te definiëren en een beleidsmedewerker aan te stellen voor dit takenpakket. Op circulariteit van bedrijven dient ingegaan te worden.

De gemeente wil toekomstbestendig zijn voor duurzame elektriciteit en duurzame warmte middels energieneutraliteit. Voor duurzame elektriciteit sluit de Omgevingsvisie aan op verschillende externe beleidsstukken en -maatregelen. Daarnaast wordt het aanleggen van windmolens en zonneparken concreet beschreven en dat het energienetwerk tegen haar grenzen aanloopt benoemt. Aangeraden wordt om rekening te houden met energiestenari's en om spelregels op te stellen rondom elektriciteitsinitiatieven in combinatie met landschappelijke inpassing en coöperatieve energieopwekking.

Voor duurzame warmte zet de Omgevingsvisie vooral in op het realiseren van een warmtenet en het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Aanbevolen wordt om deze opties concreter te beschrijven en om andere opties rondom duurzame warmte te verkennen, zoals het gebruik van hernieuwbare warmte, een warmterotonde vanuit de Rotterdamse haven en warmte uit rioolzuivering. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden bij het uitwerken van de Warmtetransitievisie Voorne-Putten naar Wijkuitvoeringsplannen.

Cultureel en beleefbaar Voorne aan Zee

De gemeente heeft als ambitie om cultuurhistorische landschappen, elementen en monumenten te behouden en beleefbaar maken. De Omgevingsvisie beschrijft een spanningsveld tussen deze ambities en het verduurzamen van gebouwen en recreatieve ontwikkelingen. Over dit spanningsveld en de andere ambities benoemt de Omgevingsvisie vooral dat maatwerk nodig is en dat hier nieuw beleid voor opgesteld moet worden.

Recreatief en toeristisch Voorne aan Zee

De gemeente heeft als ambitie dat het hele jaar iets te beleven is in de gemeente. De Omgevingsvisie zet hierop in door vooral te focussen op een uniek en onderscheidend aanbod dat inspeelt op de waarde van de plek. Hierbij gaat het om kwaliteit boven kwantiteit. Hierbij wordt aanbevolen om in de Omgevingsvisie ook in te gaan op de regiodeal Zuid-Hollandse Delta of de geactualiseerde Visie op de Gastvrijheidseconomie op Voorne-Putten, omdat deze een positieve impuls geven aan het bereiken van gezamenlijke ambities voor recreatie en toerisme in de omgeving.

Ondernemend Voorne aan Zee

De gemeente heeft als doelstelling om extra werkgelegenheid te creëren. Hiervoor omschrijft de Omgevingsvisie op hoofdlijnen dat de Voornse economie verder ontwikkeld moet worden. Ook het woon-werk verkeer naar Rotterdam wordt benoemd en hoe hiermee om te gaan. Verder wordt er concreet ingegaan op het uitbreiden van bedrijventerrein Kickersbloem bij Hellevoetsluis.

Voor landbouw heeft de gemeente als ambitie om duurzame, natuurinclusieve landbouwvormen en streekproducten te stimuleren, en agrarische nevenactiviteiten te stimuleren. De Omgevingsvisie zet hierbij in op de samenwerking met partners en het integreren van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de bijbehorende doelen. Hierbij is aandacht voor de stikstofcrisis en piekbelasters, verzilting, en adaptatie van de landbouw. Als aanbeveling is het ook goed om een aparte beleidsmedewerker voor landbouw in te stellen. Daarnaast moet aandacht worden besteed aan de clustering van glastuinbouw, dit wordt nu niet genoemd.

Bereikbaar Voorne aan Zee

De gemeente heeft de ambitie om Voorne aan Zee bereikbaarder te maken, de verbindingen met de omgeving te verbeteren, en verkeersoverlast te beperken. De uitwerking ligt grotendeels in handen van het Rijk en de provincie. Momenteel maken inwoners vooral gebruik van de auto voor het dagelijks vervoer, wat in combinatie met landbouwverkeer, recreatief verkeer en sluipeverkeer zorgt voor capaciteitsproblemen op zowel de hoofdwegen als de polderwegen. De belangrijkste aanbeveling is om na te denken over auto-afhankelijkheid en welke ruimte geboden kan worden aan andere vervoersmogelijkheden, zoals OV en fiets- en wandelverkeer. Deze ambities worden in het nieuwe mobiliteitsprogramma verder uitgewerkt.

Colofon

OMGEVINGS EFFECTRAPPORT ONTWERP-OMGEVINGSVISIE GEMEENTE VOORNE AAN ZEE
GEMEENTE VOORNE AAN ZEE

AUTEUR

Arcadis Nederland B.V.

ONZE REFERENTIE

D10064258:70Colofon19

DATUM

31 mei 2024

Over Arcadis

Arcadis is de leidende wereldwijd opererende datagedreven duurzame ontwerp-, advies- en consultancyorganisatie op het gebied van de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij zijn met 36.000 architecten, data-analisten, ingenieurs, projectplanners, water- en duurzaamheidexperts. Onze gedeelde passie is: Improving quality of life. Toewijding aan de strategie 'accelerating a planet positive future' onderschrijft onze wereldwijde samenwerking met klanten en hoe we hen helpen met duurzame projectkeuzes. We combineren digitale met mensgerichte innovaties en omarmen toekomstgerichte vaardigheden op het gebied van milieu, energie, water, gebouwen, transport en infrastructuur. We werken vanuit meer dan dertig landen en rapporteerden in 2023 een bruto omzet van 5 miljard euro. www.arcadis.com

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[Arcadis](#)

[arcadis.nl](#)

[ArcadisNetherlands](#)